

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Anthony Kiedis with Larry Sloman
SCAR TISSUE

Copyright © 2004 by Anthony Kiedis

All rights reserved.

Translation Copyright © 2021 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-03834-7

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

ŽIVE RANE

ANTONI
KIDIS

Prevela Maja Lončar

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2021.

Posvećeno Bilu i Bobu

UVOD

Sedim na kauču u svojoj dnevnoj sobi na Holivud hilsu. Napolju je čist i svež januarski dan, a iz svog povlašćenog položaja mogu da vidim prelepo prostranstvo, poznato pod nazivom Dolina San Fernando. U mladosti sam delio ukorenjeni stav onih sa holivudske strane brda, da je Dolina mesto za gubitnike koji nisu uspeli u Holivudu, pa su došli tu da se izgube od sveta. Ali, što duže živim ovde, više je vidim kao mirniji i duševniji deo Los Anđelesa. Sada jedva čekam da ujutru otvorim oči i bacim pogled na te predivne planinske vence prekrivene snegom.

Zvono na ulaznim vratima prekida moje sanjarenje. Nekoliko minuta kasnije prelepa žena ulazi u dnevnu sobu noseći izvanredni kožni kofer. Otvara ga i počinje da namešta opremu. Kada završi sa tim, navlači gumene hirurške rukavice i seda na kauč pored mene.

Njen elegantni stakleni špric, ručno izrađen u Italiji, pričvršćen je za plastičnu cev nalik špageti, sa mikrofilterom koji onemogućava da bilo kakve nečistoće dođu do mog krvotoka. Igla je potpuno nova i sterilizovana. Danas je zaturila medicinski stezač, pa je skinula svoju ružičastu čarapu i zavezala je oko moje desne ruke. Tapka moju nabubrelu venu smotuljkom vate umočenim u alkohol, a onda zabada iglu u nju. Moja krv počinje da ispunjava špagetoliku cev, a žena zatim polako počinje da ubrizgava u mene sadržaj šprica.

Istog trenutka preplavljuje me ona poznata težina u grudima. Zabacujem glavu i opuštam se. Ranije mi je ubrizgavala i po četiri doze po sastanku, ali

sam sada smanjio na dve. Pošto je ponovo napunila špric i ubrizgala i drugu dozu, izvlači iglu i pritiska parče sterilne vate natopljeno alkoholom na moju venu, čime se izbegava stvaranje modrica ili bilo kakvih vidljivih tragova na ruci. Stvarno, nikada nisam imao nikakve znakove njenih aktivnosti. Na kraju otcepljuje parče hanzaplasta i njime pričvršćuje vatu na moju venu.

Posle toga sedimo i pričamo o tome kako je biti čist.

Pre tri godine u tom špricu mogao je biti kineski heroin. Godinama sam ih punio kokainom, spidom, heroinom, ponekad LSD-om i ubrizgavao u sebe. Sada mi injekcije daje moja prelepa medicinska sestra, čije je ime Sat Hari. Materija koju mi ona ubrizgava jeste ozon koji se u Evropi legalno koristi već nekoliko godina za lečenje svega – od šloga do raka.

Ozon uzimam pravo kroz venu jer sam, negde tokom svojih eksperimenata sa drogom, uspeo da pokupim hepatitis C. Počeo sam da se interesujem za tu temu istog trenutka kada sam saznao da sam zaražen. Bilo je to ranih devedesetih. Tokom svog istraživanja, naišao sam na neki biljni tretman koji pomaže kod pročišćavanja jetre i iskorenjivanja hepatitisa. Upalilo je. Moj doktor je bio šokiran kada je rezultat sledećeg testa pokazao da sam negativan. Dakle, ovaj ozonski tretman služi kao preventivni korak kako bi se ovaj dosadni virus držao podalje od mene.

Potrebne su bile godine i godine iskustva i samoposmatranja kako bih stigao dotle da mogu da zabijem iglu u ruku kako bih iz sebe izbacio otrov, umesto da ga unesem. Ne kajem se zbog svoje nepromišljenosti iz mlađih dana. Većinu života proveo sam tražeći brzi fiks i lake ribe. Pucao sam se s meksičkim kriminalcima ispod nadvožnjaka na auto-putu, i u hotelskim apartmanima vrednim hiljade dolara. Sada unosim vitaminski obogaćenu vodu i zdravo se hranim.

Evo, već dvadeset godina uspevam da usmerim svoju ljubav prema muzici i pisanju, i uobličim je u univerzalni spoj stvaralaštva i spiritualnosti, dok sa svojom braćom – kako sadašnjom, tako i preminulom – u *Peppersima* izvodim našu jedinstvenu muzičku mešavinu. Ovo je moj osvrt na ta vremena, kao i priča o tome kako je jedan klinac iz Grand Rapidsa u Mičiganu došao u Holivud i tamo našao mnogo više od onoga što je očekivao iza duge. Ovo je moja priča – žive rane i sve ostalo.

JA SAM IZ MIČIGANA

Već sam ravno tri dana pucao kokain sa Mariom, mojim dilerom iz Meksika, kada mi je na pamet pala svirka u Arizoni. Do tada smo kao *Red hot čili pepers* već objavili prvi album i spremali se put Mičigana, gde je trebalo da snimimo drugi. Ali naš menadžer Lindi ugovorio nam je pre svega toga svirku u jednoj disko-kafani u Arizoni. Organizator je bio naš obožavalac i bio je voljan da plati više nego što vredimo. Pristali smo na svirku jer nam je kinta bila preko potrebna.

Samo, ja sam se skroz razbio. Obično se to dešavalo kada bih otišao do centra i spetljao se sa Mariom. Bio je super lik. Mario je bio vitak, žilav i lukav Meksikanac, nalik Gandiju – doduše u malo većem i snažnijem izdanju. Nosio je velike naočare, tako da nije izgledao zlobno ili nadmeno. Ispovedao bi se svaki put kada bismo se radili kokainom: „Morao sam nekoga da povredim. Ja sam uterivač za meksičku mafiju. Samo me pozovu. Ne želim da znam detalje. Samo odradim svoj posao. Rešim se čoveka i budem plaćen za to.“ Nikad nisi znao da li govori istinu.

Mario je živio sa starom majkom u zapuštenom stanu jedne sedmo-spratnice. Ona je uvek sedela u čošku te malecke dnevne sobe i pomno pratila latinoameričke sapunice. S vremena na vreme čule bi se temperamentne prepirke na španskom, pa bih ga upitao da li je u redu što se ovde radimo. Na kuhinjskom stolu bila je gomila droge, špriceva,

kašika i stezača za ruku. „Ne brini. Ne može ni da nas vidi, ni da nas čuje, tako da ne zna šta radimo“, uveravao me je. Dakle, pucao sam se kokainom sa bakicom u susednoj sobi.

Mario nije bio direktan diler. On je bio veza sa onima koji su radili na veliko, tako da si mogao da dobiješ odličnu stvar za te pare, pod uslovom da mu daš malo robe. Tog dana, to smo obavljali u njegovoj kuhinji. Mariov brat upravo je pušten iz zatvora i bio je tu sa nama, sedeći na podu i psujući svaki put kada bi promašio da pogodi zdravu venu u svojoj nozi. Bio je to prvi put da sam video nekoga kome više nije ostalo zdravih vena na ruci, pa je primoran da se bode u nogu.

Znali smo tako da radimo danima. U jednom trenutku čak smo izašli na ulicu da užickamo malo kinte, ali bilo je pola pet ujutru, a ja sam shvatio da sledeće večeri nastupamo. Odluka je pala: „U redu, moramo da kupimo malo dopa, jer danas vozim do Arizone, a ne osećam se baš najbolje.“

Tako smo se Mario i ja mojom krtijom odvezli u mnogo mračniji, strašniji i neprijateljskiji deo, dublje u četvrt u kojoj smo već bili. Parkirali smo se, a onda otepačili nekoliko ulica dalje, do jedne ruševine.

„Veruj mi, ne želiš da uđeš unutra“, rekao mi je Mario. „Tamo se može dogoditi sve, osim nešto dobro. Samo mi daj lovu i doneću ti robu.“

Deo mene bio je u fazonu: „Bože, ne želim da me odmah opljačka. Nije to radio ranije, ali čovek može svašta da očekuje od njega.“ Ali preostali, veći deo mene samo je želeo taj heroin, tako da sam izvukao poslednjih četrdeset dolara, koje sam sakrio u džepu, i dao mu ih. Uzeo je pare i nestao u zgradi.

Toliko dugo sam se radio kokainom da sam počeo da haluciniram u nekom čudnom predvorju pakla, negde između sna i jave. Jedina misao bila mi je koliko očajnički želim da ga vidim kako izlazi iz te zgrade noseći moju drogu. Skinuo sam svoju staru kožnu jaknu – stvar od neprocenjive vrednosti. Fli i ja smo, nekoliko godina ranije, dali sve pare na naše odgovarajuće jakne. Ta jakna je za mene bila imovina, kao kuća. U njoj sam čuvao lovu, nosio ključeve i u jednom njenom zgodnom džepiću – svoje špriceve.

Sada mi je bilo hladno, a bio sam toliko odvaljen da sam seo na ivicu trotoara i preko ramena zagrnio jaknu kao da je ćebe.

„Hajde, Mario. Hajde. Sada moraš da siđeš“, mrmrljao sam svoju mantru. Zamišljao sam ga kako tromo i nevoljno izlazi iz zgrade, a onda njegov hod prelazi u živahno cupkanje u fazonu „hajde da se uradimo“.

Samo sam na trenutak zatvorio oči i osetio kako se nada mnoom nadvija nečija senka. Bacio sam pogled preko ramena i ugledao kako mi u susret ide ogromni i prljavi Indijanac meksičkog porekla sa izrazom ludila na licu i džinovskim makazama u ruci. Zamahnuo je na mene, pa sam se izvio što sam brže mogao kako bih izbegao njegov napad. Međutim, iznenada je to meksičko kopile iskočilo pred mene – kao pajac iz kutije – i pretilo držeći sečivo u rukama.

Smesta sam odlučio da ne želim da skončam tako što će mi neka grdosija zabiti makaze u leđa. Radije bih okušao sreću sa sablasnim ubicom. Sve se dešavalo neverovatnom brzinom, ali, kada se suočiš sa sopstvenom smrću, sve se prebaci na neki usporeni snimak – kao da svemir produžava taj trenutak samo za tebe. Skočio sam na noge i, sa jaknom ispred sebe, jurnuo na njega. Navukao sam jaknu na njega kako bih sprečio ubod, zatim ga pustio i potrčao koliko me noge nose.

Trčao sam i trčao, sve dok nisam stigao do mesta na kom sam parkirao kola, a onda mi je sinulo da nemam ključeve. Nisam imao ključeve, nisam imao jaknu, nisam imao novac, nisam imao špriceve i najgore od svega – nisam imao drogu, a Mario nije bio od onih koji će poći da te traže. Prošetao sam se do njegove kuće i ništa. Svitalo je i trebalo je da krenemo put Arizone za sat vremena. Stigao sam do telefonske govornice, našao nešto sitniša i pozvao Lindija. „Lindi, ja sam na uglu Sedme i Alvarada. Nisam spavao već duže vreme. Kola su mi ovde, ali nemam ključeve. Možeš li da dođeš po mene kada krenete u Arizonu?“

On se već bio navikao na ove pozive u kojima ga molim za pomoć, tako da se sat vremena kasnije plavi kombi pun opreme i sa ostatkom ekipe pojavio iza ugla. U njega se ukrcao jedan prljav, rastrojen i tužan putnik. Pošto me je odmah po ulasku odjebala cela ekipa, legao sam na pod po dužini, tako da sam glavu smestio između prednja dva sedišta

i onesvestio se. Probudio sam se nekoliko sati kasnije okupan znojem, jer sam ležao iznad samog motora, a napolju je bilo bar četrdeset stepeni. Osećao sam se sjajno. Kasnije smo Fli i ja podelili tablu LSD-a i na svirci razvalili tu kafančinu.

Sam čin začeca većina ljudi vidi sa čisto biološke strane, ali meni se čini da – u neku ruku – nevidljivi duhovi biraju roditelje, stoga što ti budući roditelji poseduju određene osobine i vrednosti koje njihovo novorođeno dete treba da sjedini i neguje u sebi tokom celog svog života. Dakle, dvadeset tri godine pre nego što ću se naći na uglu Sedme i Alvarada, moj duh je pronašao put do dvoje predivnih ljudi sa gomilom nevolja – Džona Majkla Kidisa i Pegi Nobel – koji su bili pravi roditelji za mene. Kreativnost i ekscentričnost mog oca sa revolucionarnim stavovima, udruženi sa majčinim neumornim radom, blagošću i beskrajnom ljubavlju koja sve pokreće, predstavljale su neophodnu ravnotežu osobina baš za mene. Dakle, želeo ja to ili ne, začet sam u kućici na vrhu brda u Grand Rapidsu u Mičiganu, jedne užasno hladne noći dok je padao sneg.

U stvari, oba moja roditelja su bili buntovnici, ali svako na svoj način. Očeva porodica se, početkom XX veka, doselila iz Litvanije. Anton Kidis, moj pradeda, bio je nizak, razbacan i prek, a u svojoj kući sprovođio je gvozdenu disciplinu. Godine 1914. rođen je moj deda Džon Olden Kidis, najmlađi od petoro dece. Preselili su se u Grand Rapids, gde je Džon završio srednju školu i bavio se atletikom. U mladosti je bio odličan šansonjer i amaterski se bavio pisanjem priča. Odrastanje u porodici Kidis značilo je da nema opijanja, pušenja ili psovanja. Deda nikada nije imao problema sa poštovanjem ovih strogih pravila. Onda je upoznao prelepu ženu po imenu Moli Vandenvin, čije je poreklo bilo mešavina engleske, irske, francuske i holandske krvi (i kako smo skoro saznali, mohikanske – što objašnjava moje interesovanje za kulturu američkih urođenika, kao i poistovećivanje sa Majkom Zemljom). Džon Majkl Kidis, moj otac, rođen je u Grand Rapidsu 1939.

godine. Moji deda i baba razvode se četiri godine kasnije. Otac je živio sa dedom, koji je radio u proizvodnji tenkova za ratne potrebe. Deda se ponovo oženio nekoliko godina kasnije, tako da su otac i njegova sestra ponovo imali običan porodični život. Međutim, vladavina tiranije Džona Oldena postala je nepodnošljiva. Čale je morao da obavlja porodični posao (prvo posao na benzinskoj pumpi, potom drajv-in restoran sa hamburgerima), nije mogao da se druži sa svojim društvom, nije mogao da ostaje dokasno, nije smeo da pomišlja na piće ili duvan. Na sve to, njegova maćeha Ajlin bila je vatreni pristalica holandskih reformističkih hrišćana i primoravala ga je da ide u crkvu svaki dan, a nedeljom čak tri puta. Otuda njegova kasnija ogorčenost na sve vidove organizovane religije.

Pobegao je od kuće sa četrnaest i uskočio u prvi autobus za Milvoki. Tamo je većinu vremena proveo ušunjavajući se na filmske projekcije i ispijajući besplatno pivo u pivarama. Vratio se u Grand Rapids posle nekog vremena da bi završio srednju školu. Tamo je upoznao Džon Sent Džona, zgodnog i raskalašnog mladića, koji je mog oca uveo u svet sitnog kriminala. Priče o njihovim pohodima u meni izazivaju depresiju jer su bili tako neuspešni. Jednom su otišli na obližnju plažu i tamo se skinuli do bokserica kako bi se uklopili u sredinu. Potom su maznuli jedan nesmotreno ostavljen novčanik. Neko ih je video i odmah obavestio čuvar. Odmah je organizovana potera za dvojicom u boksericama. Uхватili su ih, pa su celo leto odležali u zatvoru. Dok su Džek, ime pod kojim je moj otac tada bio poznat, i Skot bili strah u Grand Rapidsu i šire, Pegi Nobel je vodila ono što se nazivalo uzoran život. Najmlađa od petoro dece, moja majka je bila otelotvorenje devojke sa Srednjeg zapada – onako sitna, smeđokosa i slatka kao med. Bila je veoma vezana za svog oca. Uvek ga je opisivala kao dušu od čoveka – divnog, uljudnog, zabavnog i punog ljubavi. Pegi nije bila toliko bliska sa majkom, verovatno zato što je ona bila bistra i nezavisna, ali je podlegla pravilima sredine i nije otišla na studije, pa je radila kao sekretarica i stalno bila ogorčena zbog toga. Pošto je ona bila ta koja je zavedila disciplinu u kući, često je dolazila u sukobe sa mojom majkom, čiji je

buntovnički stav uzimao sve više maha. Ona je bila obuzeta crnačkom muzikom, isključivo je slušala Džejmsa Brauna, kao i *Motاون*. Takođe, bila je obuzeta ljubavlju prema najboljem sportisti u njenoj školi koji je, igrom slučaja, bio crnac. To je bila zabranjena ljubav daleke 1958. na Srednjem zapadu.

Džek Kidis se upravo vratio iz Ohaja, gde je izdržao kaznu zbog provale. Njegov ortak Skot još uvek je izdržavao kaznu za neki poslić koji je sam odradio, tako da je čale bio sam kada je otišao na žurku u istočnom delu grada.

Overavao je teritoriju kada je krajičkom oka uhvatio siluetu sitnog tamnokosog anđela koji je nosio bele indijanske mokasine ukrašene resicama. Onako ošamućen potrčao je ka mestu na kojem ju je ugledao, pritom se sudarajući sa ljudima, ali nje nije bilo tamo. Ostatak večeri proveo je raspitujući se o njoj, ali saznao je samo kako se zove. Nekoliko večeri kasnije pojavio se na njenom pragu, obučen u sportsku jaknu i farmerice, sa ogromnim buketom cveća. Pristala je da izađu u bioskop. Dva meseca kasnije, pošto je dobila dozvolu roditelja, sedamnaestogodišnja Pegi udala se za Džeka, kojem je bilo dvadeset. Bilo je to dan pred trideset petu godišnjicu braka njenih roditelja. Skot Sent Džon bio im je kum. Šest nedelja kasnije Pegin otac umro je od dijabetesa. Nekoliko nedelja potom tata počinje da vara mamu.

Krajem godine Džek je nekako uspeo da ubedi Pegi da uzme potpuno novi ostin hili i da sa njegovim ortakom Džonom Rizerom ode u Holivud. Rizer je hteo da upozna Anet Funičelo, a moj čale je želeo da bude otkriven i postane velika filmska zvezda. Najviše od svega želeo je da ne bude vezan za svoju majku. Posle nekoliko meseci ludovanja, njih dvojica su boravili u San Dijegu, sve do trenutka kada je Džek saznao da se Pegi viđa sa nekim čovekom u Grand Rapidsu. Bolesno ljubomorani, neprekidno je vozio sto pedeset na sat i ponovo se uselio kod mame, za koju se ispostavilo da se samo površno poznavala sa navodnim ljubavnikom. Nekoliko nedelja kasnije, uvidevši da je napravio krupnu grešku, Džek se odselio u Kaliforniju. Celu sledeću godinu moji su čas bili zajedno, čas raskidali, i to sve na relaciji Kalifornija–Mičigan.

Jedno od tih pomirenja dovelo je do iscrpljujuće vožnje autobusom, iz sunčane Kalifornije do ledenog Mičigana. Sledećeg dana sam začēt.

Rođen sam u Bolnici Svete Marije u Grand Rapidsu, prvog novembra 1962, u pet sati. Bio sam smotuljak dug pedeset centimetara i težak tri kilograma. Skoro da sam bio beba rođena na Noć veštica, ali taj prvi novembar meni više znači. Broj jedan je veoma moćan broj u numerologiji, a imati ih tri zaredom u datumu rođenja znači veoma dobar početak života. Mama je htela da se zovem po ćaletu, što bi značilo da bih ja bio Džon Kidis Treći, ali je on više bio za nešto poput Klark Gejbl Kidis ili Hrabri Kidis. Na kraju su se odlučili za Entoni Kidis, kao podsećanje na mog pradedu. Ali od samog početka zvali su me Toni.

Kada sam izašao iz porodilišta, pridružio sam se mami, tati i njihovom psu Panceru u njihovoj novoj kući koja je podignuta iz državnog budžeta, malo izvan Grand Rapidsa. Nekoliko nedelja kasnije, kod ćaleta se ponovo javila želja za putovanjima i nelagodnost od zatvorenog prostora. Moj deda Džon Kidis u januaru 1963. odlučio je da se cela porodica preseli u toplije krajeve, odnosno u Palm Bič na Floridi. Ugasio je svoj posao, spakovao stvari i krenuo na put sa svojom ženom i šestoro dece, vodeći sa sobom mamu i mene. Ne sećam se života na Floridi, ali mama kaže da je bilo lepo kada smo se oslobodili porodice Kidis. Mama je radila u perionici veša i uspela da uštedi nešto novca, pa je pronašla stančić iznad prodavnice pića u zapadnom delu Palm Biča. Kada je od dede dobila račun za dva meseca stanovanja kod njega, odmah mu je poslala pismo: „Račun sam prosledila vašem sinu. Nadam se da ćete se videti uskoro.“ Mama je tada zarađivala 65 dolara nedeljno, od čega je dobar deo odlazio na stanarinu. Ostatak novca išao je na moje obdanište. Ako je verovati mojoj mami, bio sam veoma srećna beba.

U međuvremenu, ćale je živeo sam. Igrom slućajaja, jednog njegovog prijatelja ostavila je žena, pa su dvojica ortaka odlučili da se presele u Evropu. Ostavio je kuću sa sve autom u garaži, spakovao štapove za golf, pisaću mašinu i ostale sitnice, i otplovio za Evropu brodom *Francuska*. Posle odličnog petodnevnog izleta, koji je uključivao i osvajanje jedne Francuskinje, udate za pajkana iz Džerzija, ćale i njegov drug Tom

nastanili su se u Parizu. Džek je pustio kosu i postao deo bit generacije sa istočne obale. Lepo su živeli tih pet meseci, pišući poeziju i pijuckajući vino u zadimljenim kafeima, ali im je onda ponestalo novca. Stopom su stigli do Nemačke, gde su pristupili u vojsku kako bi se na vojnom brodu besplatno vratili u Ameriku.

Bili su napakovani kao sardine, dok ih je nemirno more bacalo na sve strane. Morali su da trpe komentare poput „čoveče, red bi bio da se ošišaš“ i usput da izbegavaju povraćku. Ta vožnja bila je najgore iskustvo u čaletovom životu. Nekako je uspeo da ubedi mamu da se ponovo useli kod nje. Ponovo smo se preselili za Mičigan, kada je, u strašnoj saobraćajnoj nesreći, poginula njena majka. Bilo je to krajem 1963. Tada je moj otac doneo odluku da sledi primer njegovog prijatelja Džona Rizera i nastavi sa srednjom školom, dobije dobre ocene i ostvari pravo na školarinu na nekom dobrom fakultetu, potom nađe dobar posao i bude u boljem položaju da izdržava svoju porodicu.

Baš to je bilo ono što je radio naredne dve godine. Završio je srednju, dobio gomilu ponuda od zainteresovanih fakulteta i odlučio da prihvati ponudu Kalifornijskog univerziteta, kako bi pohađao filmski odsek i ostvario san o životu u Los Anđelesu. Preselili smo se u Kaliforniju kada sam imao tri godine, jula 1965. Sećam se našeg prvog stana kao kroz maglu. Moji su se razišli za nešto manje od godinu dana. Ponovo je razlog bio čaletovo švrljanje. Mama i ja smo se preselili u Ohajsku ulicu i ona je počela da radi kao sekretarica u jednoj advokatskoj kancelariji. Uspela je da zadrži stav prikrivenog hipika, iako se kretala u svetu običnih ljudi. Sećam se da me je vikendom vodila u Grifit park da gledamo *love-ins*, nove oblike društvenog izražavanja. Zelena brda bila su puna grupica ljudi koji su bili na izletu, pravili narukvice i pevali. Bilo je veoma veselo.

Moj uobičajeni život je, na svakih nekoliko nedelja, prekidao čaletov dolazak. Išli smo na plažu da se penjemo po stenama i gledamo rakove. Hvatali smo zvezde, pa bih ih nosio kući i pokušavao da ih gajim u kofi vode, ali one bi ubrzo crkle i užasnim smradom ispunile ceo stan.

U Kaliforniji smo napredovali, svako na svoj način – pogotovu ćale. Imao je napade kreativnosti na univerzitetu, a u centru njegovog stvaralaštva bio sam ja. S obzirom na to da mi je bio otac, odnosio se prema meni na poseban način, tako da su njegovi filmovi dobijali silne nagrade. *A Boy's Expedition*^{*}, njegov prvi film, bio je predivan osvrt na dvoipogodišnjaka koji vozi tricikl po ulici, a onda – na usporenom snimku – pada i završava na novčanici od jednog dolara. Ostatak filma vozim se kroz Los Anđeles, idem u bioskop, kupujem stripove i upoznajem ljude, sve zahvaljujući tom dolaru. Na kraju filma ispostavlja se da je sve bilo izmišljeno i ja stavljam novčanicu u džep.

Ćaletova obećavajuća režiserska karijera krenula je nizbrdo kada je upoznao slatku rolerku koja ga je navukla na travu. Sećam se jednog našeg izlaska kada sam imao četiri godine. Šetali smo niz Sanset strip, kada je on iznenada zastao i blago mi dunuo dim u lice. Dok smo šetali, uzbuđenje u meni je raslo. Stao sam i upitao ga: „Tata, da li ja sanjam?“

„Ne, sine. Budan si“, reče on.

„Važi“, slegao sam ramenima i nastavio da skakućem kao majmunče, osećajući se malo drugačije.

Kada je ćale ušao u tu priču sa travom, počeo je da visi po klubovima koji su bili deo nove scene na Sanset stripu. Shodno tome, viđali smo ga sve ređe i ređe. Mama i ja bismo svakog leta odlazili u posetu našim rođacima iz Grand Rapidsa. Baka Moli i njen muž Ted vodili su me na plažu i tamo smo se super provodili. Tog leta 1967. moja mama je u Grand Hejvenu naletela na Skota Sent Džona. Pošto su neko vreme proveli zajedno, uspeo je da je nagovori da se vrati u Mičigan sa njim. Bilo je to decembra 1967.

Selidba i nije bila toliko dramatičan događaj, ali Skotov ulazak u moj život svakako jeste. Nije bilo ničega umirujućeg ili utešnog u tom haotičnom liku. Bio je ogroman, jak, mračan i opak, sa sve masnom crnom kosom. Znao sam da radi u kafani i da često uleće u tuče. Jednog jutra probudio sam se rano i ušao u maminu sobu. On je ležao na

---

^{*} *Dečakov put.* (Prim. ur)

krevetu. Lice mu je bilo podliveno i izgrebano, sa očima kao tamnim krugovima, krvavim nosom i rascepljenom usnom. Mama mu je držala led na glavi i čistila krv sa lica, govoreći mu da bi verovatno bilo bolje da ode u bolnicu. On je samo zadržao taj preteći i zli izraz lica. Uznemiravala me je činjenica da moja majka voli takvog čoveka. Znao sam da se druži sa nekim iz porodice, ali nisam kapirao da je on čale-tov najbolji prijatelj.

Skot je bio siledžija kratkog fitilja i preke naravi. Od njega sam, prvi put u životu, dobio teške batine. Jednom prilikom primetio sam da mi se ne sviđa etiketa na poledini moje omiljene jakne zato što me grebe. U mojoj sobi bio je mrkli mrak, ali sam znao gde stoje makaze i krenuo sam da odsečem etiketu. To se završilo tako što sam makazama prosekao ogromnu rupu na jakni. Skot je video rupu sledećeg dana, svukao mi pantalone i isprašio me drvenim delom četke.

Dakle, živeli smo u siromašnom delu Grand Rapidsa i tamo sam upisao osnovnu. Iznenada sam postao nezainteresovan za školu i učenje, i pretvorio se u pravu malu bitangu. Sećam se kako sam sa pet godina šetao po školskom dvorištu i uspevao da izdeklamujem čak četrdeset psovki u nizu, pokušavajući time da zadivim dečake starije od mene. Učitelj me je čuo i pozvao moje roditelje u školu, i od tada sam počeo da razvijam stav da su autoriteti protiv mene.

Još jedan događaj koji je bio ispoljavanje emotivne zbunjenosti bila je epizoda sa čokoladicom. Bio sam sa jednim drugarom u prodavnici, ali nismo imali novca, pa sam uzeo nekoliko čokoladica. Vlasnik je pozvao moju mamu. Ne sećam se šta je bila kazna, ali krađa čokoladica nije bila uobičajena pojava među šestogodišnjacima u Grand Rapidsu.

Mama se udala za Skota Sent Džona u junu 1968. Ja sam im nosio prstenje, a na proslavi sam dobio bicikl na poklon, što me je oborilo s nogu. Sada njihovo venčanje vezujem za dobijanje divnog bicikla koji je imao pomoćne točkove.

Za ovaj period vezujem veliku prazninu, jer sam oca viđao vrlo retko. Otišao je za London i tamo postao hipik. S vremena na vreme dobijao bih velike pakete iz Engleske, napunjene majicama i perlicama.

Slao mi je dugačka pisma, u kojima je pisao o Džimiju Hendriksu, *Led cepelinu* i ostalima, i o tome kako su Engleskinje dobre ribe. Imao sam utisak kao da ćale negde u belom svetu uživa u nekoj psihodeličnoj vožnji na toboganu, a ja sam zaglavljen u Snežnoj Guzici u Ništavilu. Bio sam svestan da magija postoji negde u svetu, a ćale je bio put do nje. Takođe, naročito kada posmatram iz ove pozicije, shvatam da mi je bilo lepo da odrastam u mirnijem okruženju.

Tog leta sam otišao u Kaliforniju na nekoliko nedelja, da posetim ćaleta koji se vratio iz Londona. Živeo je u stanu u Hildejlu u zapadnom delu Holivuda, ali smo većinu vremena proveli u kanjonu Topanga, kod njegove devojke Koni. Ona je bila super lik. Imala je dugu crvenu kosu, kožu boje alabastera i bila je potpuno prelepa i otkačena. Osim Koni, ćaletovi prijatelji uglavnom su bili hipi kauboji, navučeni na drogu. Bio je tu Dejvid Viver, ogroman čovek koji je stalno nešto pričao. Imao je kosu do ramena, brčića i forsirao je klasični kalifornijski hipi stil oblačenja (ni izbliza otmeno poput mog ćaleta). Imao je nemilosrdnu pesnicu i borio se kao lav. Poslednji u trojci bio je Alan Bašara, veteran vijetnamskog rata, koji je furao veliku afro-frizuru i ogromne žbunaste brkove. On nije bio neki mačo-tip, ali fazone je prosipao brzinom svetlosti. Dakle, Dejvid – kul, jak i borben, ćale – kreativac, intelektualac, romantik, i Alan – komičar, bili su ekipa koja nikada nije oskudevala u ženama, drogama i zabavi. Bila je to žurka bez prestanka.

Viver i Bašara živeli su blizu Koni i bili su u velikom poslu sa marihuanom za područje kanjona Topanga. Nisam ukapirao sve ovo kada sam prvi put bio tamo. Sve što sam video bila je gomila ljudi koji stalno puše travu. Onda sam ušao u sobu i video Vivera kako sedi i broji gomilu novca. Bila je to ozbiljna situacija. Pomislio sam: „U redu, i ne želim da budem u ovoj sobi pošto nešto računaju“, pa sam otišao do sledeće, u kojoj je bila gomilica marihuane na celofanu. Koni je stalno morala da dolazi po mene i da me vodi da se igramo u kanjonu. Sve je bilo u fazonu „Ne ulazi u ovu sobu! Ne ulazi u tu sobu! Ne gledaj tamo! Pazi da neko ne naiđe!“ Uvek sam sumnjao da radimo nešto što ne bi trebalo. To je trebalo da me zabrine, ali je više probudilo neku

radoznalost: „Hmmm, šta se dešava unutra? Zašto ti likovi imaju toliko novca? Zašto se svuda šetkaju ove prelepe devojkice?“

Sećam se da sam se brinuo za čaleta. Jednom su se neki njegovi prijatelji selili. Natrpali su sve stvari u kamionet. Čale se popeo na kauč, koji se jedva održavao na vrhu te gomile. Krenuli smo niza strme i vijugave kanjonske puteve, a ja sam stalno gledao u njega kako se jedva drži za taj kauč. Stalno sam ponavljao: „Tata, nemoj da padneš.“

„Ej, nemoj da brineš“, odgovarao je on. Ali jesam. To je bio tek početak, jer sam godinama kasnije bio smrtno uplašen za njegov život.

Dobro, pamtim i da sam se ludo zabavljao. Čale, Koni, Viver i Bašara išli su u *Koral*, mali bar u kome su nastupali Linda Ronstat, *Iglsi* i Nil Jang. Išao sam sa njima i bio jedini klinac tamo. Svi su bili potpuno razbijeni od alkohola i droge, a ja sam bez prestanka igrao na podijumu.

Kada sam se vratio u Mičigan, shvatio sam da se ništa nije promenilo. U prvom razredu se ništa bitnije nije dešavalo. Mama je radila kao sekretarica u advokatskoj kancelariji, a posle škole me je čuvala bebisiterka. Ali moj život je krenuo nabolje kada smo se preselili u Parisku ulicu. Živeli smo po sirotinjskim četvrtima, u kojima su bile samo šupe i skućeni stanovi, ali ova ulica bila je kao nešto napravljeno po slici Normana Rokvela – porodične kuće, uređeni travnjaci i lepo sređene, čiste garaže. Skot je sada bio malo više van vidokruga, ali taman dovoljno da moja mama zatrudni.

Odjednom, čuvala su me tri devojkice posle škole. Sa sedam godina bio sam premlad za zaljublivanje, ali sam ih prosto obožavao na onaj bratski način, zadivljen lepotom i ženstvenošću koja se u njima budila. Najsrećniji sam bio kada provodim vreme sa njima. Nije bilo bitno šta radimo – da li gledamo TV, ili se kupamo na obližnjem bazenu, ili idemo u šetnju. One su mi pokazale potočić Plaster, koji će narednih pet godina biti moje omiljeno skrovište od odraslih, gde sam sa prijateljima mogao da se igram u šumi, da pravimo čamce, pecamo i izvodimo skokove sa mosta. Stvarno je bilo veliko olakšanje doseliti se u kraj gde raste cveće i sve izgleda lepše.